Przegląd Europejski – European Studies Quarterly, **ISSN: 1641-2478**
vol. 2026, no. 2
Copyright © by Gabriela Sobiło, 2026
Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0)
http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/
DOI: https://doi.org/10.31338/1641-2478pe.2.26.9

Obowiązek arbitrażu sportowego a prawo do sądu – kolizja autonomii sportu z Artykułem 6 EKPC

Gabriela Sobiło, *University of Gdansk (Gdansk, Poland)*
E-mail: gabriela.sobilo@phdstud.ug.edu.pl
http://orcid.org/0000-0002-4082-7876

Streszczenie

Arbitraż sportowy stanowi podstawowy mechanizm rozstrzygania sporów w sporcie, wynikający z autonomii organizacji sportowych. Sportowcy, chcąc uczestniczyć w rywalizacji, zobowiązani są do poddania się jurysdykcji Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu (ang. *Court of Arbitration for Sport*, CAS) w Lozannie, co rodzi pytania o zgodność tego obowiązku z Artykułem 6 *Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*, gwarantującym prawo do sądu. Mimo że arbitraż sportowy ma zapewniać specjalistyczne i szybkie rozstrzyganie sporów, w praktyce jego przymusowy charakter może ograniczać wolność sportowców. Orzecznictwo ETPC, zwłaszcza w łączonej sprawie *Mutu i Pechstein przeciwko Szwajcarii*, wskazuje na konieczność reformy CAS w kierunku większej niezależności, jawności i poszanowania praw jednostki, tak by pogodzić autonomię sportu z wymogami rzetelnego procesu.
Słowa kluczowe: arbitraż, autonomia sportu, prawa człowieka, prawo sportowe, *Europejska Konwencja Praw Człowieka*

The obligation of sports arbitration and the right to a court – the collision of the autonomy of sport with Article 6 of the European Convention on Human Rights

Abstract

Sports arbitration is the primary mechanism for resolving disputes in sport, stemming from the autonomy of sporting organisations. Athletes, wishing to participate in competition, are required to submit to the jurisdiction of the Court of Arbitration for Sport (CAS) in Lausanne. This fact raises questions about the compatibility of such obligation with Article 6 of the *European Convention on Human Rights*, guaranteeing the right to a fair trial. Although sports arbitration aims to provide spe-

cialised and swift dispute resolution, in practice its compulsory nature may limit athletes' freedom. The case law of the European Court of Human Rights, particularly in case *Mutu and Pechstein v. Switzerland*, highlights the need to reform CAS toward greater independence, transparency, and respect for individual rights, in order to reconcile the autonomy of sport with the requirements of a fair trial.

Keywords: arbitration, autonomy of sport, human rights, sports law, *European Convention on Human Rights*

Współczesny sport jest zjawiskiem o charakterze globalnym i opierającym się na rozbudowanym systemie regulacyjnym oraz instytucjonalnym. Fundamentalnym jego elementem jest autonomia organizacji sportowych, wyrażająca się w możliwości ustanowienia przez organizacje sportowe własnych reguł, nakładania sankcji dyscyplinarnych oraz rozstrzygania sporów za pomocą wyspecjalizowanych organów arbitrażowych. Sportowcy, podejmując aktywność w ramach struktur sportowych i chcąc uczestniczyć w rywalizacji, poddają się obowiązkowi rozstrzygania sporów przed trybunałami sportowymi, przede wszystkim przed Trybunałem Arbitrażowym do spraw Sportu w Lozannie. Obowiązek ten budzi jednak kontrowersje na gruncie prawa międzynarodowego z zakresu praw człowieka, a zwłaszcza w kontekście art. 6 *Europejskiej Konwencji Praw Człowieka* (EKPC), gwarantującego prawo do rzetelnego procesu przed niezależnym i bezstronnym sądem. Kluczowe pytanie brzmi: czy poddanie się arbitrażowi sportowemu rzeczywiście stanowi akt dobrowolnej autonomii jednostki, czy jest to raczej efekt strukturalnego przymusu, który wynika z monopolu organizacji sportowych?

Celem niniejszego artykułu jest analiza powiązania między obowiązkowym arbitrażem sportowym a prawem do sądu, z perspektywy art. 6 EKPC. Podjęta zostanie również próba odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim zakresie obecny model arbitrażu sportowego wypełnia standardy wynikające z Konwencji oraz jakie reformy mogą przyczynić się do pogodzenia autonomii sportu z ochroną praw człowieka. Do osiągnięcia przyjętego celu oraz zweryfikowania **hipotezy**, która zakłada, że przymusowa natura arbitrażu sportowego, mimo że stanowi kluczowy element autonomii sportu, może prowadzić do ograniczenia prawa sportowców do sądu, posłużono się analizą orzecznictwa oraz dostępnej literatury przedmiotu.

Pojęcie autonomii sportu

Jednym z kluczowych pojęć w nauce prawa sportowego, które stanowi fundament funkcjonowania współczesnych organizacji sportowych, jest autonomia sportu odnosząca się nie tylko do gwarancji swobodnego tworzenia związków sportowych, ale również i przede wszystkim do stanowienia własnego prawa funkcjonującego wewnątrz związków czy klubów sportowych m.in. poprzez wybór formy prawno-organizacyjnej. W ramach prowadzonej działalności, instytucje sportowe są zmuszone do respektowania podstawowych zasad ochrony praw człowieka i praworządności (Radke 2007). Pojęcie autonomii sportu obejmuje przede wszystkim:

- organizację struktur wewnętrznych związków, federacji;
- tworzenie reguł rywalizacji sportowych, które obejmują nie tylko zasady prowadzenia rozgrywek sportowych, ale również przepisy dyscyplinarne;
- mechanizm rozstrzygania sporów sportowych, co następuje głównie w drodze arbitrażu sportowego;
- nakładanie sankcji i prowadzenie postępowań dyscyplinarnych na osoby naruszające przyjęte przepisy.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że jednostki uczestniczące w sporcie, a więc nie tylko zawodnicy, ale również trenerzy, związki czy kluby sportowe chcące brać udział w rywalizacji sportowej muszą podporządkować się wewnętrznym zasadom ustanawianym przez organizacje (Szwarc 1977). Jednak pomimo głębokiego uzasadnienia funkcjonalnego autonomii sportu, nie jest ona nieograniczona, gdyż sport nie może być obszarem wyłączonym spod zasad demokratycznego państwa prawa. W związku z tym pojawia się pytanie o granice dopuszczalności wewnętrznych mechanizmów rozstrzygania sporów, zwłaszcza gdy prowadzą one do ograniczenia podstawowych praw człowieka, takich jak prawo do sądu (Orzeczenie ETPC 2018: § 96–100).

Specyfika arbitrażu sportowego

Jedną z pozasądowych form rozstrzygania sporów sądowych w sprawach sportowych obok mediacji i koncyliacji jest arbitraż określany jako polubowny i pojednawczy sposób rozwiązywania konfliktów i sporów oparty na idei dążenia do porozumienia oraz osiągnięcia kompromisowego wyjścia z sytuacji powodującej konflikt (Kalisz, Zienkiewicz 2014). Koncepcja zinstytucjonalizowanego arbitrażu sportowego jest wykonywana w głównej mierze przez funkcjonujący w strukturach Ruchu Olimpijskiego Sportowy Sąd Arbitrażowy (zwany również Trybunałem Arbitrażowym do spraw Sportu) z siedzibą w Lozannie. Działalność arbitrażowa prowadzona jest również przez krajowe instytucje arbitrażowe (w tym funkcjonujący w Polsce Trybunał Arbitrażowy do spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim) oraz przez niektóre międzynarodowe federacje sportowe, np. Panel Arbitrażowy Międzynarodowej Federacji Lekkiej Atletyki, Sąd Arbitrażowy Międzynarodowej Federacji Saneczkowej (Wach 2005).

Opierając się na dążeniu do uproszczonego, tańszego i szybszego postępowania, Trybunał Arbitrażowy do spraw Sportu (w skrócie CAS – ang. *Court of Arbitration for Sport,* albo TAS – fr. *Tribunal arbitral du sport*) jest obecnie najważniejszą i wiodącą instytucją o charakterze arbitrażowym w środowisku sportowym, o czym świadczy m.in. liczba rozpatrywanych przez CAS spraw. Systematycznie wzrastająca liczba prowadzonych spraw wynika z decentralizacji oraz z powstania oddziałów w Sydney i Nowym Jorku oraz wydziałów *ad hoc,* które funkcjonują jedynie w trakcie trwania niektórych wydarzeń sportowych (np. igrzyska olimpijskie) i mają na celu zagwarantowanie jeszcze szybszego rozwiązania sporu w sposób, który nie utrudnia prowadzenia rozgrywek sportowych (Gilson 2006).

Reguły ustanowione przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski i Światową Agencję Antydopingową wobec podmiotów funkcjonujących w sporcie sprawiają, że wszelkie sprawy

sporne zostają przekierowywane do rozstrzygnięcia przez CAS. W tym celu stosowana jest tzw. klauzula arbitrażowa przez odesłanie, co stanowi podstawę kompetencji Trybunału i co sprowadza się do tego, iż wola skierowania sprawy do rozstrzygnięcia przez sąd polubowny nie jest sformułowana bezpośrednio przez podpisanie klauzuli zapisu na sąd polubowny bądź umowy arbitrażowej, ale wynika z samego faktu członkostwa w organizacji sportowej i akceptacji postanowień regulaminowych. Zgoda sportowca na poddanie sporu pod sąd arbitrażowy wynika zatem ze statutu lub regulaminu federacji sportowej, co następuje poprzez odesłanie wyraźnie lub w sposób dorozumiany. Takie działanie powoduje, że zawodnik nie ma możliwości wyboru organu, który miałby rozpatrywać mogący się pojawić spór, co z kolei powoduje, że w wątpliwość zostaje poddana dobrowolność arbitrażu (Kopczyk 2012).

Omawiając działalność CAS, należy wspomnieć, że niewątpliwie zaletą postępowania przed tym Trybunałem jest zapewnienie stronom szybszego i uproszczonego trybu, co wydaje się być kluczowe dla zachowania ciągłości rywalizacji sportowej, gdyż długotrwała droga i sformalizowana tradycyjna procedura sądowa stoją w sprzeczności z postulatami środowiska sportowego, które oczekuje szybkiego załatwienia sporu (Kopczyk 2012). Jednocześnie fakt, iż CAS jest dla zawodników wszystkich dyscyplin sportowych jedyną instytucją odwoławczą od wszelkich orzeczeń i decyzji nakładających sankcje za m.in. naruszenie reguł antydopingowych, sprawia, iż rozpatrywanie spraw o podobnym stanie faktycznym daje szanse na ujednolicone orzecznictwo. Istotne jest również to, że decyzje wydawane są przez wykwalifikowanych i dysponujących specjalistyczną wiedzą w zakresie prawa sportowego arbitrów (Matuszak 2023).

Do roku 2003 najważniejszą instytucją koordynującą i monitorującą system antydopingowy była Światowa Agencja Antydopingowa (ang. *World Anti-Doping Agency,* WADA), która została utworzona pod auspicjami Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w roku 1999 w odpowiedzi na konieczność koordynacji międzynarodowej walki z dopingiem w sporcie (Skup 2017). Jednak po przeprowadzonej nowelizacji Kodeksu Antydopingowego i wprowadzeniu zmian do art. 13.2.1, kluczową i ostateczną instancją odwoławczą od orzeczeń i decyzji skutkujących nałożeniem sankcji za naruszenie reguł antydopingowych stał się CAS. Co istotne, regulacjom tym podlegają tzw. sportowcy klasy międzynarodowej, czyli uczestniczący w rywalizacji międzynarodowej, ale również sportowcy rywalizujący w zawodach krajowych, którzy nabyli status sportowców międzynarodowych wskutek choćby jednorazowego uczestnictwa w zagranicznych zawodach. Zakres jurysdykcji CAS bywa niejednokrotnie krytykowany, gdyż taka procedura zmusza do przyjęcia przez wybraną grupę sportowców metodyki prezentowanej przez Kodeks WADA i jednocześnie odbiera im prawo dochodzenia swoich praw przed sądem powszechnym (Kołodko 2012).

Europejska Konwencja Praw Człowieka a prawa sportowca

Postępujący rozwój i profesjonalizacja sportu sprawiają, że wkracza on w coraz nowsze obszary ludzkiej aktywności, co powoduje, że wzrasta ilość i różnorodność potencjalnych konfliktów na płaszczyźnie sportu i prawa. W związku z tym, jednym z kluczo-

wych wyzwań dla współczesnego środowiska sportowego jest zapewnienie wszystkim uczestnikom rywalizacji podstawowych gwarancji i praw, tak by w razie zaistnienia sporu zagwarantować rzetelne jego rozpatrzenie, w sposób niezależny i niezawisły, zgodnie ze standardami wynikającymi m.in. z EKPC (Kopczyk 2012).

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, nazywana *Europejską Konwencją Praw Człowieka* (EKPC) stanowi jeden z najważniejszych dokumentów w zakresie praw i wolności człowieka. Jako traktat międzynarodowy Rady Europy, zobowiązuje państwa członkowskie do ochrony praw człowieka i podstawowych wolności każdego człowieka podlegającego ich jurysdykcji. Od momentu wprowadzenia Konwencji w 1953 roku ustanowiony został międzynarodowy system ochrony praw, co uprawnia państwa członkowskie, ale także osoby indywidualne, do złożenia skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (dalej: ETPC). Do kluczowych praw i wolności istotnych z punktu widzenia prawa sportowego, które zostały objęte przepisami pierwszego rozdziału Konwencji, można zaliczyć:

- prawo do sprawiedliwego i rzetelnego procesu (art. 6);
- gwarancję *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* (art. 7);
- prawo do prywatności (art. 8);
- prawo do skutecznych środków odwoławczych (art. 13);
- zakaz wszelkiej dyskryminacji (art. 14) (Schabas 2017; Konwencja 1950).

W kontekście praw sportowców, a zwłaszcza biorąc pod uwagę mechanizm rozpatrywania sporów sportowych, z pewnością należy zwrócić uwagę na art. 6 EKPC, zgodnie z którym „każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej" (Konwencja 1950: art. 6), gdyż prawo do rzetelnego procesu jest prawem każdego człowieka, również sportowca.

Prawo sportowca do bezstronnego i niezawisłego sądu na gruncie art. 6 EKPC

Ograniczenie sądownictwa powszechnego w sprawach sportowych, w tym przede wszystkim w kwestiach dotyczących rozstrzygania sporów, ściśle wiąże się z autonomią sportu. Jednak mimo swojej specyfiki, przy orzekaniu w tych sprawach należy koniecznie uwzględniać podstawowe prawa i wolności człowieka. Jak wspomniano wcześniej, jedną z kluczowych zasad, będącą odzwierciedleniem osiągnięć związanych z rozwojem praw człowieka i mającą na celu zapewnienie każdej jednostce sprawiedliwego procesu, jest wynikające z art. 6 EKPC prawo do niezawisłego i bezstronnego sądu (O'Leary 2013). Prawo do rzetelnego procesu nie jest jednak prawem absolutnym, ponieważ możliwe jest jego pewne ograniczenie w niektórych, określonych sytuacjach, które muszą być odpowiednio uzasadnione i proporcjonalne w stosunku do celu, jakiemu mają przyświecać ograniczenia (zob. Orzeczenie ETPC 1986). W środowisku sportowym sytuacje takie mogą mieć miejsce w trakcie trwania igrzysk olimpijskich (Kopczyk 2012: s. 102–103).

W kontekście prawa sportowego, prawa wynikające z art. 6 EKPC wiążą się przede wszystkim z obowiązkiem poddania się jurysdykcji trybunałów arbitrażowych, takich jak Trybunał Arbitrażowy do spraw Sportu w Lozannie. Zawodnicy biorący udział w profesjonalnych rozgrywkach sportowych w rzeczywistości nie mają swobody w zakresie wyboru sposobu rozstrzygania sporów, co wynika z omówionej wcześniej klauzuli arbitrażowej. Warunkiem dopuszczenia do rywalizacji jest bowiem akceptacja regulaminów federacji lub związków, które przewidują arbitraż jako jedyną formę rozpatrywania sporów (Kopczyk 2012). Powstaje więc pytanie, czy takie ograniczenie prawa do sądu jest zgodne z art. 6 EKPC. Europejski Trybunał Praw Człowieka w łączonej sprawie *Mutu i Pechstein przeciwko Szwajcarii* wskazał, że choć obowiązkowy arbitraż sportowy może ograniczać swobodę jednostki, to jednak nie jest on sprzeczny z Konwencją, pod warunkiem, że spełnia standardy rzetelnego procesu, co obejmuje m.in. niezależność i bezstronność arbitrów (Orzeczenie ETPC 2018: § 115–118). W kontekście prawa do sądu istotne jest również orzeczenie ETPC z 10 lipca 2025 r. w sprawie *Semenya przeciwko Szwajcarii*. Trybunał uznał, że zakres kontroli sądowej nad rozstrzygnięciem arbitrażowym musi uwzględniać znaczenie praw podlegających ochronie na gruncie art. 6 ust. 1 EKPC (Orzeczenie ETPC 2025: § 209).

Szwajcarski Sąd Federalny, będący najwyższym sądem Szwajcarii orzekającym w sprawach zgodności orzeczeń z prawami człowieka, choć wskazuje na konieczność stosowania klauzuli arbitrażowej z uwagi na umożliwienie szybkiego postępowania i względy *stricte* sportowe, to jednak zaznacza, że sam ten proceder pozbawia sportowców realnego wyboru między sądownictwem polubownym a powszechnym.[1] Tym samym, Szwajcarski Sąd Federalny zauważa przymusowość arbitrażu, więc trudno mówić o dobrowolnej rezygnacji z prawa do sądu.

Z punktu widzenia ochrony praw sportowców, kluczowe jest zapewnienie niezależności arbitrów orzekających w sprawach dyscyplinarnych od federacji sportowych, które *de facto* tworzą ramy prawne dla prowadzonego postępowania (Kaufmann-Kohler, Rigozzi 2015). Potencjalny konflikt interesów między organizacją sportową a sportowcem przyczynia się do powstawania wątpliwości co do obiektywności orzekania, a należy mieć na uwadze, że sankcje nakładane przez federacje sportowe, które obejmują dyskwalifikacje, zawieszenia czy kary finansowe, mogą wpływać nie tylko na reputację, ale także na całą przyszłą karierę zawodową sportowca i jego źródło utrzymania (Orzeczenie ETPC 2020). W związku z tym prawo do niezawisłego i bezstronnego sądu staje się jednym z kluczowych elementów ochrony praw sportowców, tym samym wyznaczając granice dopuszczalnej autonomii sportu.

Podsumowanie

Analiza zagadnień związanych z obowiązkowym arbitrażem sportowym w świetle art. 6 EKPC prowadzi do wniosku, że choć autonomia sportu odgrywa kluczową rolę w funkcjo-

[1] Na przykład, sprawa A.B. przeciwko Comité International Olympique, Fédération Internationale de Ski et Tribunal Arbitral du Sport, 4P. 267/2002, ATF 129 III 445.

nowaniu współczesnego sportu, to jednak nie może być rozumiana jako obszar pozostający poza zakresem obowiązywania standardów ochrony praw jednostki. Sport, jako globalny system norm, wymaga jednolitości, szybkości działania oraz efektywności rozstrzygania sporów. Jednak potrzeby te nie mogą przeważać nad podstawowym założeniem demokratycznego państwa prawa, jakim jest gwarancja prawa do sądu oraz rzetelnego procesu. W praktyce obowiązek poddania się jurysdykcji sportowych trybunałów arbitrażowych, w szczególności takich jak CAS, ma charakter faktycznie przymusowy. Sportowcy, aby uczestniczyć w rywalizacji międzynarodowej, podpisują klauzule arbitrażowe bez realnej możliwości negocjacji lub wyboru innej ścieżki dochodzenia swoich praw. Powoduje to sytuację, w której formalnie dobrowolny arbitraż staje się mechanizmem bez alternatywy, co może naruszać istotę prawa do sądu, zwłaszcza gdy możliwość późniejszej kontroli państwowej jest ograniczona. Orzecznictwo ETPC, a w szczególności przełomowy wyrok w łączonej sprawie *Mutu i Pechstein przeciwko Szwajcarii*, jednoznacznie wskazuje, że postępowania arbitrażowe w sporcie podlegają ocenie pod kątem zgodności z art. 6 EKPC. Trybunał podkreślił, że sportowcy, niezależnie od wyjątkowego charakteru swojej profesji i podlegania specyficznym regulacjom sportowym, korzystają z ochrony praw podstawowych przysługujących każdemu obywatelowi. Postępowania przed trybunałami sportowymi muszą zatem gwarantować niezależność i bezstronność organów, realną możliwość wysłuchania stron, przejrzystość działania oraz dostęp do kontroli instancyjnej.

W perspektywie *de lege ferenda* konieczne wydaje się poszukiwanie mechanizmów równoważących autonomię sportu z koniecznością zapewnienia ochrony jednostki. Oznacza to m.in. podniesienie standardów proceduralnych, zwiększenie transparentności wyboru arbitrów oraz stworzenie efektywnych możliwości zaskarżania orzeczeń arbitrażowych do sądów państwowych w zakresie naruszenia podstawowych praw człowieka. Możliwe jest także rozważenie modelu hybrydowego, w którym arbitraż pozostaje główną ścieżką rozstrzygania sporów sportowych, lecz z wbudowanymi gwarancjami ochronnymi wzorowanymi na standardach procesowych obowiązujących w sądach powszechnych. W konsekwencji pogodzenie potrzeby sprawności i jednolitości systemu sportowego z konstytucyjnymi gwarancjami prawa do sądu nie tylko wzmocni legitymizację całego mechanizmu arbitrażowego, ale także przyczyni się do urzeczywistnienia fundamentalnej zasady, że sport mimo swojej specyfiki i samoregulacyjnego charakteru nie jest i nie może być obszarem wyłączonym spod prawa powszechnego. Tylko taki model pozwoli na harmonijną koegzystencję autonomii instytucjonalnej sportu i ochrony podstawowych praw człowieka, budując zaufanie zarówno sportowców, jak i opinii publicznej do mechanizmów rozstrzygania sporów w świecie sportu.

Gabriela Sobiło – magister, doktorantka na Uniwersytecie Gdańskim. Zainteresowania badawcze: prawo sportowe, prawo karne.

Gabriela Sobiło – M.A., PhD candidate at the University of Gdansk. Research interests: sports law, criminal law.

Bibliografia:

DI MARCO Antonio (2020), *Conflicts of Interest in Sport: A Comparative Analysis of International and European Remedies,* „European Journal of Comparative Law and Governance", vol. 7, issue 2. DOI: 10.1163/22134514-bja10001

GILSON Eric T. (2006), *Exploring the Court of Arbitration for Sport*, „Law Library Journal", vol. 98, no. 3.

KALISZ Anna, ZIENKIEWICZ Adam (2014), *Mediacja sądowa i pozasądowa. Zarys wykładu*, Warszawa.

KAUFMANN-KOHLER Gabrielle, RIGOZZI Antonio (2015), *International Arbitration: Law and Practice in Switzerland*, Oxford. DOI: 10.1093/law/9780199679751.001.0001

KOŁODKO Krystyna (2012), *Charakter prawny Międzynarodowego Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu i zmiany w procedurze rozpoznawania sporów*, „Themis Polska Nova", nr 1(2). DOI: 10.15804/tpn2012.1.22

KONWENCJA (1950) o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2, Dz.U. 1993 nr 61 poz. 284.

KOPCZYK Renata (2012), *Prawo do rzetelnego procesu w postępowaniu arbitrażowym w sprawach sportowych na gruncie standardów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*, „Przegląd Prawa i Administracji", nr 90.

MATUSZAK Michał (2023), *Sądownictwo polubowne w sporcie a poszanowanie praw sportowca,* „Acta Iuris Stetinensis", nr 1 (vol. 42). DOI: 10.18276/ais.2023.42-05

O'LEARY John (ed.) (2013), *Drugs and Doping in Sport: Socio-Legal Perspectives,* Routledge, London.

ORZECZENIE ETPC (1986) z dnia 8 lipca 1986 r., *Lithgow i inni przeciwko Wielkiej Brytanii*, skarga nr 9006/80.

ORZECZENIE ETPC (2018) z dnia 2 października 2018 r., *Mutu i Pechstein przeciwko Szwajcarii*, skargi nr 40575/10 i 67474/10.

ORZECZENIE ETPC (2020) z dnia 28 stycznia 2020 r., *Ali Riza i inni przeciwko Turcji*, skargi nr 30226/10, 17880/11, 17887/11, 17891/11 i 5506/16.

ORZECZENIE ETPC (2025) z dnia 10 lipca 2025 r., *Semenya przeciwko Szwajcarii*, skarga nr 10934/21.

RADKE Hubert (2007), *Sport i prawo – jakie regulacje, jaki zakres?,* „Sport wyczynowy", nr 7–9.

SCHABAS William A. (2017), *The European Convention on Human Rights: A Commentary*, Oxford.

SKUP Karolina (2017), *Walka z dopingiem w prawie międzynarodowym i Unii Europejskiej*, w: Dagmara Kornobis-Romanowska (red.), *Aktualne problemy prawa Unii Europejskiej i prawa międzynarodowego. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Wrocław.

SZWARC Andrzej Jan (1977), *Karnoprawne funkcje reguł sportowych*, Poznań.

WACH Andrzej (2005), *Alternatywne formy rozstrzygania sporów sportowych*, Warszawa.

Received: 20.11.2025. Accepted: 12.06.2026.